

INTRODUCERE

De ce un
ghid?

Siguranța elevilor în incinta unităților de învățământ preuniversitar și în zona adiacentă acestora constituie o condiție fundamentală pentru organizarea unui proces educațional calitativ și performant. De multe ori, pot apărea situații urgente care necesită luarea unor măsuri prompte, legale și care să conducă la înlăturarea anumitor pericole și protejarea vieții și integrității fizice sau psihice a persoanelor implicate. Aceste măsuri sunt prevăzute în acte normative scrise într-un limbaj juridic care uneori poate deveni greu de înțeles.

Unul dintre **scopurile** acestui ghid este acela de a clarifica și a prezenta măsurile care trebuie luate în contextul anumitor evenimente ce se petrec în unitățile de învățământ, explicându-le într-o manieră accesibilă tuturor persoanelor interesate care își desfășoară activitatea în procesul educațional.

Prevenirea conduitei violente în rândul minorilor și aplicarea cu celeritate a unor măsuri de corecție pentru autorii de infracțiuni sau cazuri de abuz, dar și sprijinul acordat victimelor, pot determina, cu un grad mare de reușită, formarea unor generații de tineri care resping comportamentele ilicite.

Prevederile acestui ghid se adresează **tuturor cadrelor didactice, părinților și elevilor** care au fost implicați într-un incident în incinta unității de învățământ fie ca autori, fie ca victime sau persoane care trebuie să gestioneze astfel de cazuri.

Legislația din domeniul siguranței în învățământul preuniversitar

aplicabilă în vederea menținerii și creșterii gradului de siguranță în cadrul unităților de învățământ

- **Legea nr. 198/2023** privind învățământul preuniversitar.
- **Ordinul nr. 6235/2023** pentru aprobarea **Procedurii** privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolarilor/preșcolarilor/elevilor și personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și al suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar.
- **Ordinul nr. 4200/2025** pentru aprobarea Procedurii privind mecanismul de semnalare anonimă a faptelor de violență și a suspiciunilor privind consumul de droguri și alte abateri de la normele de bună conduită în unitățile de învățământ preuniversitar.
- **Planul local cadru de acțiune pentru siguranță școlară** nr. 25962/13.02.2024 (ISMB)
- **Codul Penal și Codul de Procedură Penală.**
- **O.G. nr. 2/2001** privind regimul juridic al contravențiilor.
- **Legea nr. 143/2000** privind combaterea traficului și consumului ilicit de droguri.
- **Legea nr. 61/1991** privind sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice.
- **Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului.
- **H.G. nr. 49/2011** pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie.
- **Ordin nr. 1306/1883/2016** din 17 noiembrie 2016 pentru aprobarea criteriilor biopsihosociale de încadrare a copiilor cu dizabilități în grad de handicap și a modalităților de aplicare a acestora.

În legislația națională sunt prevăzute două forme principale de fapte antisociale, fiecare atrăgând răspunderea **contravențională** sau **penală** după cum urmează:

Contravenția: fapta săvârșită cu vinovăție, stabilită și sancționată prin lege, ordonanța, prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, prin hotărâre a consiliului local al comunei, orașului, municipiului sau al sectorului municipiului București, a consiliului județean ori a Consiliului General al Municipiului București. **Sancțiunile** în cazul comiterii unei contravenții sunt **avertismentul verbal/scriș și amenda contravențională**.

Infracțiunea: este fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și imputabilă persoanei care a săvârșit-o. Infracțiunile sunt prevăzute atât în Codul Penal, cât și în legi speciale, iar **pedepsele** principale sunt **închisoarea și amenda penală**.

Facem precizarea că *orice persoană care, prin natura profesiei sau ocupației sale, lucrează direct cu un copil și are suspiciuni în legătură cu existența unei situații de abuz, de neglijare, de înstrăinare părintească a acestuia este obligată să sesizeze serviciul public de asistență socială sau direcția generală de asistență socială și protecția copilului în a cărei rază teritorială a fost identificat cazul respectiv* așa cum este stipulat de art. 96 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului.

În caz contrar, persoana care omite sesizarea organelor competente poate răspunde penal pentru săvârșirea infracțiunii de **omisiunea sesizării** (art. 267 Cod Penal) sau **nedenumțarea** (art. 266 Cod Penal).

Rolurile, atribuțiile și obligațiile principale ale personalului implicat în activitatea de menținere și creștere a siguranței în învățământul preuniversitar

Directorul unității de învățământ

- Se asigură că regulamentul școlii este elaborat, aprobat, comunicat și prezentat tuturor (inclusiv elevilor/părinților) și că prevede interdicția oricăror activități ce periclitizează sănătatea/integritatea.
- Comunică permanent cu celelalte autorități/instituții publice care au ca obiect de activitate creșterea gradului de siguranță în școli și dispune convocarea **Comisiei de prevenire și eliminare a violenței** la nivelul școlii, precum și a **Grupului de acțiune** în cazurile prevăzute de lege.
- Organizează/coordonează măsuri preventive la nivelul școlii (informare elevi/părinți/personal, mecanisme de raportare, colaborări interinstituționale).

Educator/învățător/profesor

- Nu desfășoară și nu tolerează activități care pun în pericol sănătatea sau integritatea elevilor; contribuie la un climat fără violență.
- Informează directorul cu privire la existența cazurilor de **bullying/cyberbullying** la adresa elevilor.

Consilierul școlar

- Colaborează cu educatorul/învățătorul/profesorul în vederea identificării cazurilor de **bullying/cyberbullying** existente în unitatea de învățământ pentru a recunoaște impactul psihologic al acestor acțiuni în vederea implementării de măsuri.
- Informează directorul în vederea gestionării cazurilor de **bullying/cyberbullying** prin mecanismele specifice conform atribuțiilor.

Acțiuni preventive pentru gestionarea situațiilor premergătoare apariției unui eveniment în unitatea de învățământ

Prevenirea faptelor antisociale la nivelul școlii și menținerea unui climat de siguranță se bazează și pe implementarea unor măsuri **înainte ca aceste fenomene să se producă**. Mai jos este prezentată o serie de măsuri care trebuie adoptate *ante factum*, astfel încât să prevină producerea unui eveniment sau a unei fapte antisociale la nivelul unității de învățământ.

1. Organizare și planificare

- Elaborarea și actualizarea Planului de prevenire și reducere a violenței în școală.
- Stabilirea responsabililor și echipelor pentru gestionarea cazurilor: diriginți, consilieri școlari, profesori-cheie.
- Integrarea în Regulamentul de Organizare și Funcționare (ROF) al unității de învățământ a procedurilor de prevenire, raportare și sancționare a comportamentelor violente.
- Asigurarea unui mediu fizic sigur: controlul accesului în școală, pază și supraveghere, eliminarea obiectelor periculoase sau a zonelor cu risc.

2. Educație și conștientizare

- Organizarea de activități educative pentru elevi pe teme de prevenire a violenței, bullying-ului, discriminării și hărțuirii.
- Informarea periodică a părinților și personalului despre procedurile de sesizare și despre drepturile copilului.
- Promovarea culturii dialogului și respectului în școală, prin sesiuni de consiliere, dezbateri și activități de grup.

3. Monitorizare și identificare

- Observarea atentă a comportamentelor cu risc: conflicte frecvente între elevi, izolare, schimbări de comportament sau absenteism.
- Menținerea unei evidențe preventive: incidente minore, conflicte, intervenții ale profesorilor sau consilierilor.
- Implicarea diriginților și consilierilor în monitorizarea clasei și a relațiilor dintre elevi.

4. Mecanisme de raportare și intervenție timpurie

- Implementarea unui sistem de raportare anonimă a incidentelor sau suspiciunilor de violență.
- Asigurarea că toate sesizările sunt preluate rapid și analizate de echipa responsabilă.
- **Încurajarea** elevilor să raporteze incidentele **fără teamă de represalii**.

5. Colaborare interinstituțională

- Stabilirea legăturii cu DGASPC, Poliția și alte autorități locale pentru prevenție și sprijin în situații complexe.
- Organizarea periodică de ședințe comune cu părinții și autoritățile locale pentru a preveni riscurile și a implementa bune practici.

6. Dezvoltarea abilităților socio-emoționale

- Activități de dezvoltare a empatiei, autoreglării emoționale și comunicării pentru elevi.
- Programe de mediere și rezolvare a conflictelor în interiorul clasei sau al școlii.
- Sprijin individual pentru elevii vulnerabili sau expuși riscului de victimizare.

DIFERENȚA DINTRE BULLYING/CYBERBULLYING ȘI CONTRAVENȚIE/INFRAȚIUNE

Confuzia referitoare la termeni poate apărea foarte ușor dată fiind terminologia utilizată în actele normative care reglementează siguranța în cadrul unităților de învățământ.

Diferențe dintre bullying/cyberbullying și contravenție/infrațiune

BULLYING / CYBERBULLYING presupune:

Exclusiv în spații de învățământ și toate spațiile destinate educației/formării profesionale - clase, coridoare, pauze, activități școlare, dar poate fi și **online** (cyberbullying), **exclusiv** între elevi.

Comportamente **repetate**, intenționate, cu **dezechilibru de putere**: agresuni psihologice, verbale, relaționale, excludere, intimidare, hărțuire, cyber-hărțuire.

Comportamente persistente, dar care **nu** produc neapărat **vătămări fizice** - mai degrabă **psihice**, care afectează demnitatea, integritatea psihică, stima de sine, relațiile intercolegiale și pot conduce la comportamente auto-distructive, anxietate, depresie și chiar idei suicidale.

În context școlar, reglementarea faptelor de bullying este realizată prin legea învățământului preuniversitar (Legea nr. 198/2023) și O.M.E.N. nr. 6235/2023 privind procedura de management a cazurilor de violență în unitățile școlare.

În unitatea de învățământ, faptele de (cyber)bullying sunt instrumentate conform prevederilor O.M.E.N. nr. 6235/2023.

Măsuri disciplinare interne, prevăzute de legea educației și regulamentul intern: observație, mustrare, mutare disciplinară, suspendare temporară, exmatriculare etc.

Observația directă a cadrelor didactice/conșilier școlar, sesizare scrisă, sesizări anonime, urmate de aplicarea Anexei nr. 3 din O.M.E.N. nr. 6235/2023.

VS

UNDE SE PETRECE?

CE SE ÎNTÂMPLĂ
(TIPURI DE COMPORTAMENTE)?

CARE ESTE CRITERIUL
DE GRAVITATE /
CÂND DEVINE
INFRAȚIUNE?

CE PREVEDERI
LEGALE SE APLICĂ?

CINE INTERVINE /
CINE APLICĂ
SANȚIUNI?

CE SANȚIUNI SE POT
APLICA?

MODURI DE SESIZARE

CONTRAVENȚIE / INFRAȚIUNE presupune:

Fapta comisă, indiferent de locul săvârșirii, să fie prevăzută în **Codul Penal** sau **alte legi speciale**.

Dacă faptele trec de la (cyber)bullying / violență psihologică la agresivitate fizică/amenințări cu fapte de violență, atunci ne aflăm în situația unei **fapte penale** sau **contravenție** atunci când faptele nu pot fi încadrate ca infrațiune, dar contravin normelor de conviețuire socială.

Gravitatea faptei este dată de încadrarea infracțiunii conform Codului Penal sau legilor speciale și urmările/consecințele produse în urma **comiterii acesteia**.

Se aplică prevederile Codului Penal, Codului de Procedură Penală și legile speciale.

Infrațiune - competența aparține **organelor de cercetare penală** (poliție, parchet).
Contravenție - competența aparține agentului constator (poliție, jandarmerie, poliție locală, alte persoane prevăzute în actul normativ).

Dacă fapta este **infrațiune** și minorul răspunde penal (>14 ani): sancțiunile prevăzute în Codul Penal.

Dacă fapta este **contravenție** dacă minorul răspunde contravențional (>14 ani): amendă sau avertismentul verbal/scriș.

Sesizare scrisă, telefonică prin SNUAU 112/direct la subunitățile de poliție, sesizare din oficiu a organelor abilitate.

RECOMANDĂRI PENTRU DIRECTORII DE UNITĂȚI DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

Ce pot face pentru identificarea și gestionarea cazurilor de bullying/cyberbullying/contravenții/infracțiuni în școală?

Directorul școlii are responsabilitatea de a asigura funcționarea și aplicarea mecanismului de semnalare anonimă conform **OMEC nr. 4200/2025**, inclusiv organizarea, gestionarea și protejarea confidențialității sesizărilor primite, precum și analiza acestora și dispunerea măsurilor de prevenire și intervenție adecvate.

În astfel de situații este esențială aplicarea cu celeritate și fermitate a prevederilor **O.M.E.N nr. 6235/2023**.

În funcție de particularitățile fiecărui caz, legea îi atribuie directorului rolul de **coordonator al activităților** care urmează să fie realizate pentru a gestiona un incident petrecut în unitatea de învățământ.

Directorul este persoana care coordonează, supraveghează și îndrumă activitatea personalului din cadrul unității de învățământ și dispune la finalul anchetei o sancțiune.

În cazul incidentelor care au degenerat în **infracțiuni/contravenții**, se impune **sesizarea poliției** în vederea dispunerii de măsuri conform competențelor și solicită desfășurarea unor **activități de prevenție** adaptate situației înregistrate.

Totodată, directorul unității de învățământ trebuie să **informeze părinții** în legătură cu orice aspect de interes referitor la copilul acestora implicat într-un astfel de eveniment fie în rolul de autor, fie de victimă.

În situațiile complexe, directorul colaborează cu **Serviciul Siguranța Școlară și/sau unitatea de poliție competentă, D.G.A.S.P.C.** în vederea identificării celor mai bune soluții și gestionării eficiente.

1

ARE LOC INCIDENTUL (BULLYING/CYBERBULLYING/ INFRAACIUNEA)

Dacă este cazul, solicit sprijinul asistentului medical al școlii sau **apelez 112, dacă situația o impune;**

Documentez situația, solicitând informații din partea cadrelor didactice și consilierului școlar care au cunoștință de modul cum a avut loc incidentul;

În toate situațiile în care există suspiciuni sau indicii privind abuzul, neglijarea, exploatarea sau orice formă de violență asupra copilului, precum și în cazurile în care siguranța acestuia sau a celor din jur este pusă în pericol, **informez DGASPC.**

Informez, în aceeași zi, părinții minorilor implicați în incident cu privire la situație și le solicit acestora prezența la unitatea de învățământ pentru clarificări;

Aplic prevederile OMEN nr. 6235/2023

În situația comiterii unei **infraacțiuni/contravenții**, sesizez organele abilitate în scris/apel SNUAU 112.

2

CONVOC COMISIA DE PREVENIRE ȘI ELIMINARE A VIOLENȚEI

Mă asigur că CPEV este legal constituită;

Am obligația de a mă informa cu privire la stadiul cazului, de la managerul de caz desemnat de DGASPC;

Invit reprezentanți ai Serviciului Siguranța Școlară/secția de poliție;

Convoc și solicit CPEV să analizeze factorii care au condus la săvârșirea faptelor, să revizuiască Planul de prevenire și reducere a violenței al UIP;

Dacă situația o impune, inițiez **activități de prevenire** la nivelul UIP cu sprijinul cadrelor didactice/consilierul școlar și al altor instituții competente.

3

COLABORAREA ȘI SESIZAREA ALTOR INSTITUȚII

Dacă fapta are **caracter contravențional/penal**, sesizez organele de poliție abilitate, însă până la sosirea acestora, **izolez**, pe cât posibil, locul săvârșirii faptei (limitez accesul persoanelor în câmpul faptei) și asigur conservarea probelor existente (nu ridic/nu permit ridicarea obiectelor folosite pentru săvârșirea faptei);

Dacă există suspiciunea comiterii unei infraacțiuni **nu permit interogarea** elevilor implicați, audierea acestora efectuându-se de către organele de cercetare penală, în conformitate cu Codul de Procedură Penală;

Informez **ISMB** cu privire la incident;

Colaborez și informez constant reprezentanții **structurii de siguranță școlară** despre evoluția situației și măsurile dispuse în vederea soluționării cazului.

4

INFORMAREA ȘI COLABORAREA CU PĂRINȚII

Împreună cu consilierul școlar, informez părinții cu privire la posibilitatea de a beneficia de **servicii decontate de intervenție psihologică și psihoterapeutică**, în baza unei **recomandări** de la **consilierul școlar**, conform prevederilor art. 65 alin. 11 din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare;

Informez părinții/reprezentanții legali în situația în care elevii nu participă la activitățile de sprijin organizate la nivelul UIP

Le expun părinților următorii pași care vor parcurși în conformitate cu cadrul legal intern pentru gestionarea situației;

Informez părinții că în situația în care există suspiciunea că părinții **nu** pun în aplicare măsurile asumate, voi sesiza situația către **DGASPC** în vederea efectuării unei vizite de monitorizare la domiciliul copilului și am obligația să solicit raportul de vizită managerului de caz.

5

SOLUȚII

Dacă măsurile de sprijin și sancțiunile **nu au efecte pozitive** asupra comportamentului minorilor, convoc **grupul de acțiune** conform *Planului local cadru de acțiune pentru siguranță școlară (pct. 101)* pentru stabilirea unor **noi măsuri de sprijin și sancțiuni sau modificarea acestora;**

Dacă măsurile de sprijin și sancțiunile **au efecte pozitive** asupra comportamentului minorilor propun închiderea cazului, iar cu acordul educatorului/profesorului pentru învățământul primar/profesorului-diriginte, consilierului școlar și părinților/reprezentanților legali dispun **închiderea cazului** și informez CPEV, care înregistrează **închiderea cazului** în baza deciziei directorului.

RECOMANDĂRI PENTRU PROFESORII DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Ce pot face în situațiile în care este înregistrat un incident (bullying/cyberbullying/violență/infracțiune) în școală?

01.

În situația unui conflict în desfășurare, am obligația de a aplana conflictul, de a despărți elevii implicați și de a elimina toate sursele de risc, **supraveghez și protejiez** minorii implicați împotriva altor riscuri și **apelez 112 dacă situația persistă.**

02.

Dacă există minori ce necesită asistență medicală, solicit intervenția personalului specializat de la cabinetul medical al școlii, acolo unde există și **apelez 112 dacă situația o impune.**

03.

Informez verbal și în **regim de urgență** conducerea unității de învățământ și consilierul școlar și întocmesc un raport scris/notă de informare/proces-verbal care să descrie succint faptele și sursa informației.

04.

Evit adoptarea unei atitudini acuzatoare față de elev sau a unei confruntări directe.

05.

Dacă sunt învățător/diriginte al clasei elevilor implicați, relaționez cu **părinții** acestora, colaborez cu consilierul școlar pentru a evita alimentarea stării conflictuale.

RECOMANDĂRI PENTRU PROFESORII DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Ce pot face în situațiile în care un elev devine agitat și agresiv fizic și verbal din cauza unor dificultăți de **natură medicală sau psiho-comportamentală?**

01.

În această situație, informez cu celeritate **consilierul școlar** în vederea intervenției psihologice adaptate nevoilor emoționale ale elevului. Informez conducerea școlii și colaborez constant în vederea monitorizării cazului și ajustarea strategiilor educaționale.

02.

Dacă situația nu se atenuează și manifestările agresive persistă, solicit intervenția personalului specializat de la cabinetul medical al școlii, acolo unde există și **apelez 112**. Solicit **prezența părinților/reprezentanților legali**.

03.

Evit **reacțiile ostile și impulsive** și creez un mediu stabil, cu **reguli și limite clare** pe care elevii să le înțeleagă prin explicații simple, conform nivelului acestora de înțelegere.

04.

Comunic constant cu **familia**, le explic clar particularitățile cazului și îi învăț să facă **distincția** dintre **persoana** copilului și **comportamentul** acestuia care afectează orele de curs. Facilitez legătura cu consilierul școlar.

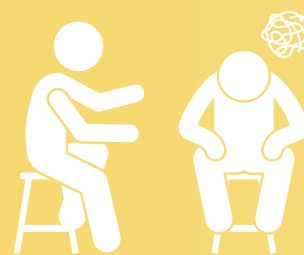

05.

Prioritizez **siguranța colectivului de elevi**, comunic cu clasa pentru înțelegerea situației și restabilirea echilibrului emoțional al grupului și facilitez reintegrarea elevului în colectivul clasei.

RECOMANDĂRI PENTRU CONSILIERII ȘCOLARI DIN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Ce pot face în situațiile în care îi este raportat un incident (bullying/cyberbullying/violență/infracțiune) în școală?

01.

Recepționez informația referitoare la caz și iau măsuri ca aceasta să fie bine documentată în vederea asigurării unei **consilieri psihopedagogice benefice**, asigurând discreția și confidențialitatea.

02.

Informez verbal și în regim de urgență conducerea unității de învățământ și învățătorul/dirigintele clasei.

03.

Verific dacă există consimțământul părinților elevilor în cauză cu privire la desfășurarea unor ședințe de consiliere școlară, iar în caz contrar, **organizez sesiuni de consiliere la nivel de clasă**, pentru a preveni apariția unor evenimente similare.

04.

Stabilesc și aplic **măsuri școlare de sprijin** pentru autori și victime, informând periodic atât reprezentanții legali, cât și directorul unității școlare (bilunar) privind **dificultățile** întâmpinate și **efectele** măsurilor de sprijin și ale sancțiunilor asupra elevilor.

05.

După aplicarea măsurilor legale, monitorizez cazul în vederea prevenirii unor alte evenimente.

RECOMANDĂRI PENTRU PARINȚI

Ce pot face în situațiile în care copilul meu este implicat într-un incident (bullying/cyberbullying/violență/infracțiune) ca autor/victimă în școală?

01.

În caz de **bullying/cyberbullying**, relaționez cu învățătorul/dirigintele clasei și sesizez conducerea unității de învățământ (poate fi sesizată și poliția).
În caz de **infracțiune/contravenție** sesizez cea mai apropiată unitate de poliție competentă (sesizare scrisă, telefonică prin SNUAU 112/direct la subunitățile de poliție, sesizare din oficiu a organelor abilitate)

02.

Mă conformez îndrumărilor primite de la unitatea de învățământ.
Discut cu copilul despre eveniment în vederea asigurării unui **mediu deschis dialogului și exprimării emoțiilor**.

03.

Particip atât la ședințele cu profesorul-diriginte, cât și cu directorul unității sau consilierul școlar atunci când mi se solicită. **Mă prezint** la sediul **structurilor de poliție** ori de câte ori îmi este solicitat acest lucru în vederea gestionării unui caz și colaborez cu DGASPC în cazurile instrumentate de această instituție.

04.

Acord **atenție sporită** comportamentului copilului și schimbărilor sale de atitudine după incident și îl învăț cum să evite situațiile similare.

05.

Mențin legătura cu reprezentanții unității școlare și țin cont de recomandările oferite.

Consumul de substanțe interzise

Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri este cea care reglementează infracțiunile și pedepsele în cazul deținerii sau traficului de substanțe interzise.

În calitate de **director** al unității de învățământ, în cazul în care sunt depistate posibile substanțe interzise în incinta școlii, sunt obligat să informez **de îndată poliția pentru îndrumări și preluarea cazului.**

Informarea se face **imediat** momentului în care am aflat despre acest aspect. **Substanțele nu trebuie atinse** și se recomandă izolarea probelor până la sosirea organelor competente.

Părinții sunt anunțați după anunțarea Poliției.

În cazul suspiciunii de **consum de substanțe**, informez poliția, relaționez cu dirigintele, consilierul școlar și părinții pentru documentarea situației.

Preventiv, planific și organizez **sesiuni de informare pentru elevi și cadre didactice** pe tema prevenirii consumului de droguri și transmit calendarul de organizare al sesiunilor de informare către ISMB.

În calitate de **părinte**, dacă am suspiciunea consumului de droguri de către copilul meu, trebuie să observ **schimbările de comportament** – minciuni, răspunsuri evazive, schimbarea prietenilor, oboseală neobișnuită, pierderea poftelor de mâncare, iritabilitate, scăderea performanțelor școlare, lipsa interesului pentru aspectul personal.

Îi voi crea un **mediu sigur și de suport** în care să am o discuție calmă și deschisă referitoare la acest lucru și nu voi pune presiune pe el, **evitând acuzațiile și stigmatizarea.**

Voi colabora cu școala, centrele specializate pentru informare și îndrumare și structurile de poliție în cazul în care consumul se confirmă.

Încerc să asigur implicarea minorului într-un **program de dezintoxicare și terapeutic specializat în adicții.**

Referitor la consumul de produse care conțin **tutun, vape-uri, băuturi alcoolice sau energizante**, este de menționat faptul că acestea sunt interzise spre a fi vândute minorilor de către operatorii comerciali. În situația frecvent întâlnită în care există spații comerciale, în zona adiacentă școlilor, care vând minorilor produsele de mai sus, directorul poate solicita sprijinul **unității de poliție competente** în vederea aplicării unei **sanțiuni contravenționale** pentru a descuraja și opri comercializarea.

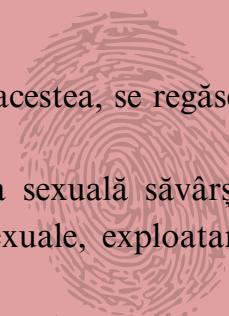
Consumul unor astfel de produse **în incinta școlii** de către elevi/profesori/alte persoane **se sancționează contravențional.**

Infrațiuni contra libertății și integrității sexuale

Printre formele în care astfel de fapte pot fi comise și fără a se limita la acestea, se regăsesc următoarele:

- forme de abuz sexual care constituie **infrațiuni**: violul și/sau agresiunea sexuală săvârșite asupra unui minor, coruperea sexuală, racolarea minorilor în scopuri sexuale, exploatarea sexuală, pornografia infantilă, folosirea prostituției infantile;
- **alte forme** de hărțuire și abuz sexual: glume sau bancuri cu conotații sexuale care creează disconfort; comentarii cu conotație sexuală privind aspectul fizic al unei persoane; utilizarea de apelative umilitoare sau sexiste; semne obscene; fluierături; comentarii sau mesaje cu conținut sexual; discuții explicite sau avansuri sexuale directe; atingeri nedorite, ciupituri sau mângâieri fără consimțământ; solicitări care pun elevii în posturi foarte asemănătoare sau identice cu expunerea sexuală; grooming (ademenirea minorilor în scopuri sexuale).

În cazul în care astfel de situații sunt întâlnite în cadrul unității de învățământ, se impune anunțarea autorităților prin intermediul **SNUAU 112 și în scris.**

În cazul în care personalul care își desfășoară activitatea în unitatea de învățământ ia cunoștință despre o astfel de faptă (**inclusiv în cazul în care minorii au distribuit în mediul online materiale pornografice în care sunt implicați minori**) trebuie să anunțe **de îndată secția de poliție** competentă teritorial. Personalul îi recomandă elevului până la sosirea echipajului de poliție, pe cât posibil, **conservarea probelor** (screenshot-uri, screen-recording etc.), astfel încât acestea să însoțească plângerea.

Aceste obligații le revin tuturor persoanelor care iau cunoștință despre astfel de fapte prin prisma **art. 267 din Codul Penal** care incriminează infracțiunea de **omisiunea sesizării** conform căreia *funcționarul public care, luând cunoștință de săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia își îndeplinește sarcinile, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă. Când fapta este săvârșită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la un an sau amenda.*

Resurse și instrumente psihologice pentru susținerea comunității școlare recomandate părinților

Implicarea activă a părinților în viața copilului

Deși evident, implicarea părinților este esențială în ceea ce privește dezvoltarea sănătoasă a copilului.

De precizat este faptul că mediul de acasă nu trebuie să fie perfect, ci **suficient de bun și armonios** astfel încât copilul să poată crește în condiții optime.

Părintele nu trebuie să fie înlocuit prin utilizarea terminalelor mobile și conținut online și TV.

Cum se poate realiza acest lucru?

Crearea unui mediu sigur în care copilul să poată comunica deschis

Este esențial ca un copil să se simtă în siguranță în momentul în care discută despre problemele pe care le întâmpină, fiind important să nu se simtă judecat sau stigmatizat. Părinții reprezintă un sprijin moral esențial pentru copii, iar când acest lucru nu este perceput de ei, pot adopta comportamente dezadaptative pentru a atrage atenția sau pentru a-și gestiona propriile emoții.

Impunerea de reguli și limite

Impunerea de reguli și limite de către părinți oferă copilului siguranță și predictibilitate, îl ajută să dezvolte responsabilitate și previne apariția comportamentelor de risc. Reguli clare și consecvent aplicate îl învață pe copil să facă diferența între bine și rău și să înțeleagă consecințele propriilor alegeri. Limitele stabilite cu fermitate, dar și cu empatie, transmit mesajul că acestea există din grijă și respect.

Petrecerea timpului liber împreună

Petrecerea timpului liber împreună consolidează legătura dintre părinți și copii, oferind ocazii de dialog și apropiere emoțională. Activitățile comune, fie că sunt jocuri, plimbări sau proiecte casnice, îi ajută pe copii să se simtă valorizați și sprijiniți. Părinții trebuie să limiteze copiilor timpul petrecut în mediile online și să verifice periodic activitatea acestora prin aplicații de control parental/control direct și dialog pentru conștientizare.

Evitarea impunerii unei presiuni nesănătoase privind performanța școlară

Este esențială pentru echilibrul emoțional al copilului. Așteptările exagerate pot genera anxietate, scăderea încrederii în sine și chiar respingerea școlii. Încurajarea progresului pas cu pas, recunoașterea efortului și sprijinul în fața dificultăților îi ajută pe copii să învețe cu plăcere și să își dezvolte motivația internă.

Încurajarea participării la activități extracurriculare

Participarea la activitățile din afara mediului școlar precum lecții de teatru, muzică, arte sau sport pot contribui la dezvoltarea relațiilor sociale și gestionării eficiente a emoțiilor. Totuși, aceste activități nu trebuie să încarce excesiv programul copilului și să îl epuizeze, echilibrul între viața școlară și extrașcolară fiind esențial.

Implicarea părinților în activitățile din viața comunității și participarea la cursuri

Gestionarea problemelor întâmpinate în comunitate pot contribui la dezvoltarea sistemului de gândire, a relațiilor sociale și setarea unor obiective noi. Cursurile de dezvoltare personală/parenting, desfășurate de multe ori chiar în școli sunt o altă sursă de informație utilă în vederea asigurării unui mediu optim de creștere a copilului.

Limitele răspunderii penale și contravenționale

Art. 15 din Codul Penal

- (1) Infrațiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție, nejustificată și imputabilă persoanei care a săvârșit-o.
- (2) Infrațiunea este singurul temei al răspunderii penale.

Art. 113 din Codul Penal

- (1) Minorul care nu a împlinit vârsta de **14 ani** nu răspunde penal.
- (2) Minorul care are vârsta între **14 și 16 ani răspunde penal** numai dacă se dovedește că a săvârșit fapta cu discernământ.
- (3) Minorul care a împlinit vârsta de **16 ani** răspunde penal potrivit legii.

Pe scurt, răspunderea penală a unui minor începe cu vârsta de **14 ani**. Astfel, el poate fi anchetat pentru comiterea unei infracțiuni, poate fi audiat și supus măsurilor preventive sau sancțiunilor.

Trebuie menționat că o persoană este considerată vinovată de comiterea unei infracțiuni DOAR printr-o **hotărâre definitivă** a instanței de judecată.

Din punct de vedere contravențional, minorul răspunde contravențional începând cu vârsta de **14 ani**.

Principalele infracțiuni prevăzute în Codul Penal întâlnite în mediul comunității școlare

Art. 193

Lovirea sau alte violențe

Art. 194

Vătămarea corporală

Art. 196

Vătămarea corporală din culpă

Art. 197

Relele tratamente aplicate minorului

Art. 206

Amenințarea

Art. 207

Șantajul

Art. 208

Hărțuirea

Art. 219

Agresiunea sexuală

Art. 220

Actul sexual cu un minor

Art. 221

Coruperea sexuală a minorilor

Art. 228

Furtul

Art. 253

Distrugerea

Art. 296

Purtarea abuzivă

Principalele infracțiuni prevăzute în Codul Penal întâlnite în mediul comunității școlare

Art. 297

Abuzul în serviciu

Art. 298

Neglijența în serviciu

Art. 371

Tulburarea ordinii și liniștii publice

Art. 372

Portul sau folosirea fără drept de obiecte periculoase

Art. 374

Pornografia infantilă

Art. 379

Nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului

Art. 380

Împiedicarea accesului la învățământul general obligatoriu

Cele enumerate mai sus sunt câteva dintre principalele infracțiuni prevăzute în Codul Penal la care se adaugă cele menționate în **Legea nr. 143/2000 privind prevenirea și combaterea traficului și consumului ilicit de droguri**.

Ancheta penală se efectuează numai de către organele de cercetare penală sub supravegherea și coordonarea unui procuror și toate persoanele implicate au drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru aceste situații.

Rolurile structurilor cu atribuții în domeniul siguranței școlare

Serviciul Siguranța Școlară

Coordonează **activitățile preventive** ale poliției privind siguranța elevilor și a personalului școlar.

Elaborează și implementează **programe de prevenire** a delincvenței juvenile.

Monitorizează incidentele din unitățile de învățământ și asigură intervenția operativă.

Colaborează cu ISMB, DGASPC, conducerea școlilor și părinți pentru menținerea unui climat sigur.

Participă în cadrul **C.P.E.V. și a Grupurilor de acțiune.**

D.G.A.S.P.C.

Intervine în cazuri de **abuz, neglijare, exploatare sau violență** asupra minorilor și desfășoară ancheta socială.

Asigură **evaluarea psihosocială** a copiilor în risc și propune **măsuri de protecție.**

Desemnează managerul de caz.

Colaborează cu școala, poliția și alte instituții pentru monitorizarea cazurilor sociale.

Oferă **servicii de consiliere și suport** pentru copii și familiile acestora.

Secțiile de poliție și jandarmeria

Intervin în **situații de urgență sau fapte penale** produse în incinta sau în zona adiacentă școlilor sesizate prin apelarea **SNUAU 112.**

Asigură **patrularea** zonelor școlare și desfășoară activități preventive locale.

Poliția desfășoară **ancheta penală** cu privire la **infracțiunile** comise în unitățile de învățământ conform competențelor teritoriale.

Acestea reprezintă doar o parte dintre responsabilitățile esențiale ale structurilor implicate în menținerea siguranței în unitățile de învățământ. Detalii suplimentare privind competențele și modul de aplicare a acestora sunt prevăzute în legislația în vigoare.

CONCLUZII

Mai sus au fost prezentate o serie de aspecte **legale** și **psihologice** cu rolul de a asigura o înțelegere mai ușoară a acestor termeni și de a influența pozitiv modul în care sunt luate măsurile care contribuie la crearea unui climat de siguranță în cadrul unităților de învățământ.

Eforturile depuse de personalul implicat în această misiune sunt continue, iar un rol esențial îl au **colaborarea interinstituțională și informarea corectă.**

Elevii au nevoie de sprijin și îndrumare din partea părinților și profesorilor astfel încât să se poată dezvolta armonios și să **nu** apeleze la **comportamentele dezadaptative.**

Acest ghid prezintă, pe scurt, majoritatea drepturilor și obligațiilor pe care le au persoanele care își desfășoară activitatea în mediul educațional, iar **obligația** de a **cunoaște** toate actele normative în vigoare le **aparține.**